



## DVA PRISTUPA PROBLEMU KORUPCIJE

U javnosti već godinama Mobtel važi za drastičan primer korupcije. Odlukom Vlade od 29. decembra 2005. godine o oduzimanju licence Mobtelu za obavljanje telekomunikacionih delatnosti, problem Mobtela se našao u središtu političkog sukoba između vrha sadašnje vlasti i pretenenata na osvajanje te vlasti – Bogoljuba Karića i njegovih poslovnih i političkih sledbenika. U ovom političkom sukobu problem korupcije se instrumentalizuje, umesto da se rešava.

Moguć je i drugačiji pristup problemu korupcije, kakav je sadržan u Izveštaju Saveta za borbu protiv korupcije dostavljenom Vladi i javnosti u aprilu 2005. godine.

Savet je predložio Vladi:

- da stavi van snage zaključak od 24. juna 2004. godine o usvajanju Izveštaja međuresorne radne grupe,
- da se na pouzdan način, sagledavanjem svih činjenica i ekonomskom analizom osnivanja i poslovanja ove kompanije utvrde vlasnički odnosi. Da se preduzimanje ovih mera oroči na primeren, kratak rok. Da se nakon izrade ovih, sveobuhvatnih analiza javnosti saopšti procena materijalne štete koju je pretrpela država zbog kršenja zakona i ugovora u osnivanju i poslovanju ove kompanije. Posebno je važno da građani od Vlade dobiju relevantan podatak o gubicima zbog korupcije i važnosti borbe protiv korupcije;
- da se pokrene postupak za utvrđivanje odgovornosti svih učesnika u ovoj korupciji u kojoj je država pretrpela ogromnu štetu;
- da se utvrdi odgovornost rukovodstva PTT, članova upravnog odbora PTT i članovi UO Mobtela iz ovog preduzeća, pre svega jer nisu ništa preduzeli da se spreči pljačka državne imovine i pokrenu sudski postupci za poništenje, ili izmenu očigledno ništavih ugovora;
- da se pokrene postupak, makar političke odgovornosti za resorno nadležne organe izvršne vlasti zbog nepreduzimanja zakonom propisanih mera zaštite državne imovine;
- da se ispituju navodi u javnosti vezani za osnivanje i rad Mobikosa, kao i za ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji između Mobtela i Mobikosa od 8. decembra 2003. godine.

Savet nije dobio informaciju od Vlade da li je ovaj Izveštaj razmatran, niti je pozvan na raspravu koja je, verujemo, predhodila odluci koju je Vlada sada donela. Savet za borbu protiv korupcije se u predlogu Vladi založio za postupke kojim se **osnažuju institucije** i na taj način sužava prostor za korupciju. Poštovanje zakona i ugovora, zakonit i efikasan rad institucija jesu preduslovi za stvaranje pravne i ekonomske sigurnosti u kojoj je moguća stvarna borba protiv korupcije.

Vlada se, umesto pokretanja postupaka pred domaćim institucijama, radi uspostavljanja zakonitosti i poštovanja ugovora u radu Mobtela i pokretanja postupaka za utvrđivanje odgovornosti zbog nepoštovanja zakona i ugovora, zbog koje je nastala šteta za državnu imovinu, opredelila za ignorisanje institucija, propisanih procedura i nepoštovanje zakona i ugovora. Na taj način Vlada čini još veću štetu javnom interesu, pokazujući da se zakoni i ugovori ne moraju poštovati, da se ugovori mogu jednostrano raskidati i da iznad principa vladavine zakona postoji neki drugi interesi koje Vlada štiti a kojima Savet ne želi da se bavi.

Vlada je upravo u slučaju Mobtela mogla da pokaže odlučnost u borbi protiv korupcije, jer se u ovom problemu nalazi u dvostrukoj ulozi – kao predstavnik države koja je suvlasnik u ovoj kompaniji, i kao organ vlasti nadležan da rešava u odlučujućim pitanjima iz ove oblasti. Za delovanje

u obe uloge vlada je imala jasne razloge, dovoljno pravnih instrumenata i vremena. Bilo je potrebno da se dosledno pridržava zakona, ugovora, propisane procedure i zakonom određene nadležnosti.

Umesto da pokretanjem postupaka pred nadležnim institucijama doprinese uspostavljanju zakonitosti i poštovanje ugovorom preuzetih obaveza, Vlada taj princip dalje narušava.

Stvarno odgovorna Vlada ne može biti ravnodušna prema autoritetu parlamenta i pravosuđa, pa ni prema svom autoritetu u javnosti. A javnost je bitan okvir sužavanja prostora korupcije. Savet je uporno nastojao, ne samo u slučaju Mobtela, da afirmiše autoritet javnosti, institucija, zakona i procedura, što smatramo svojim trajnim javnim poslim.

Beograd, 13. januara 2006.

PREDSEDNIK

Verica Barać